

У Њујорку се, на маргинама Генералне скупштине Уједињених нација, разговарало и о израелско-палестинском мировном процесу.

Блискоисточна политика често подразумева гестове, велике и мале.

Амерички председник Обама успео је да убеди израелског и палестинског лидера да се рукују пред почетак њиховог првог сусрета откако је Нетанијаху поново изабран на премијерску функцију.

Председник Обама је искористио прилику да подсети Бењамина Нетанјахуа и Махмуда Абаса како америчка администрација види ток мировног процеса:

"Упркос свим препрекама, упркос прошлости и великом неповерењу, морамо да пронађемо пут напред. Морамо да смогнемо снагу да прекинемо зачарани круг сукоба и патње у којем се налазе генерације Израелаца и Палестинаца. Не смемо да наставимо да чинимо несигурне кораке напред и онда да се враћамо назад. Да би постигли успех, све стране морају да схвате сву хитност ситуације. Зато сам замолио државног секретара Хилари Клинтон и сенатора Мичела да наставе с оним што смо данас започели."

Чини се, међутим, да се ни израелском ни палестинском лидеру посебно не жури да крену напред.

Палестински председник Абас је после трилатералног сусрета рекао да Израел мора да поштује обавезе из блискоисточне мапе мира и да прекине изградњу насеља на окупираним територијама.

Такав став је новинарима у Њујорку потврдио и палестински преговарач Саеб Ерекат:

"Председник Обама је предложио да његов изасланик настави да води одвојене билатералне разговоре с Палестинцима и Израелцима. Ми то прихватамо у нади да ће на крају све стране, укључујући и нашу, научити да поштују и спроводе преузете обавезе. Понављам да је реч о обавезама а не о жељама и када говоримо о прекиду изградње насеља, то није палестински услов већ израелска обавеза. Ако Американци не могу да натерају Израел да престане изградњу на окупираним територијама, ко ће да верује да ће они једног дана успети да приволе Израел да се повуче на границе из 1967. године и да реше питања као што су Јерусалим и избеглице."

Са своје стране, Израел инсистира да Палестинци морају да признају Израел као јеврејску државу.

Разлике између две стране и даље остају врло велике.

Хенри Сигман, директор америчког Блискоисточног пројекта у Њујорку, који годинама прати безуспешне напоре да се успостави мир на Блиском истоку, мисли да је председник Обама добро урадио што се ангажовао по питању блискоисточног мира на самом почетку свог мандата:

"Проблем са претходним америчким председницима који су желели да покрену мировни процес са мртве тачке, јесте што су се ангажовали тек пред крај својих мандата. Овај председник то није урадио и мислим да је добро поступио."

Председник Обама је са својим савезником Израелом одмах покренуо врло осетљиво питање изградње насеља на окупираним територијама.

Хенри Сигман каже да је амерички председник био потпуно у праву што је одмах покренуо то питање и изнео америчко противљење изградњи насеља јер је тешко замислити озбиљне преговоре између Израелаца и Палестинаца о враћању окупираних територија док Израел наставља да гради на њима.

Сигман истиче да проблем не лежи у убеђивању израелске јавности, већ у израелској

влади на челу с Нетанјахуом који већ дуго времена подржава и подстиче изградњу насеља, а досад се успротивио сваком успешном мировном договору у региону:

"Био је против мировног споразума с Египтом и са Јорданом, био је против споразума из Осла, мапе мира и преговора у Анаполису. Он није Јицак Рабин с којим је председник Клинтон имао посла. Шансе за успех су веома мале и мислим да је битно да председник Обама што пре схвати да неће нужно постићи успех са овим израелским премијером, али мора да постави основе и оквире који ће бити на месту кад се појави нова влада са умеренијим погледима. Верујем да је то његов циљ."

(BBC)